

ความสัมพันธ์ของความพอเพียงของนักศึกษาในจังหวัดสุรินทร์

The Relations of Self-Sufficiency of University Students in Surin

วีระวรรณ ศรีตะลานุคค์¹

Werawaon Sritalanook¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความพอเพียงของนักศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 11,533 คน ใช้ตัวอย่าง จำนวน 1,170 ($p < 0.05$) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่มีค่า IOC 0.96 และ Reliability 0.95 ดำเนินการเก็บข้อมูลอยู่ระหว่างเดือนธันวาคม 2554 - มกราคม 2555 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ผลการวิจัยพบว่า

ตัวแปรของความพอเพียงมีความสัมพันธ์กัน โดยสามารถจำแนกได้ 4 ประการ ได้แก่ ประการที่ 1 การมีความรู้เป็นตัวแปรพยากรณ์ของการมีภูมิคุ้มกัน ($Beta = 0.40$) การมีคุณธรรม ($Beta = 0.31$) และความมีเหตุผล ($Beta = 0.17$) ประการที่ 2 การมีภูมิคุ้มกันเป็นตัวแปรพยากรณ์ของความพอประมาณ ($Beta = 0.22$) ความเหตุผล ($Beta = 0.20$) และการมีคุณธรรม ($Beta = 0.12$) ประการที่ 3 ความมีเหตุผลเป็นตัวแปรพยากรณ์ของความพอประมาณ ($Beta = 0.39$) และการมีคุณธรรม ($Beta = 0.17$) และประการที่ 4 ความพอประมาณและการมีคุณธรรมเป็นผลของความพอเพียงด้านอื่น

คำสำคัญ : ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง ; ความพอประมาณ ; ความมีเหตุผล ; การมีภูมิคุ้มกัน ; การมีความรู้ ; การมีคุณธรรม

ABSTRACT

The objective of this study was to analyze the relations of self-sufficiency of university students in Surin. The research population was 11,533 students in Surindhra Rajabhat University and Rajamangala University of Technology - Isan, Surin Campus. The samples were 1,170 students in Surindhra Rajabhat University and Rajamangala University of Technology - Isan ($p < 0.05$). The instrument was a questionnaire with a .96 IOC index and a .95 reliability index. Data were collected during December 2011 - January 2012. Multiple regression analysis was employed for the study.

The results indicated that four variables were significantly related to the self-sufficiency. Firstly, the variables included knowledge as immunity ($Beta = 0.40$), virtue ($Beta = 0.31$), and reason ($Beta = 0.17$). Secondly, the immunity was a predictor of moderation ($Beta = 0.22$), the reason ($Beta = 0.20$), and the virtue ($Beta = 0.12$). Thirdly, the reason was a predictor of moderation ($Beta = 0.39$) and virtue ($Beta = 0.17$). Lastly, the moderation and the virtue were the results of other factors.

Keywords : Theory of Self-Sufficiency ; Moderation ; Reason ; Immunity ; Knowledge ; Virtue

¹ ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (อุดมศึกษา) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
รับต้นฉบับ 29 เมษายน 2558 รับตีพิมพ์ 23 มิถุนายน 2558

บทนำ

ความพอเพียงมีความสำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ดังจะเห็นได้จากกรณีที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นระยะเวลานานนับสิบปี อย่างไรก็ตาม การพัฒนาให้ประชาชนมีความพอเพียงได้นั้น สถาบันอุดมศึกษาที่รับผิดชอบการผลิตกำลังคนจำเป็นต้องมีข้อมูลที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรของความพอเพียงเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกหลักสูตรที่เอื้อต่อการพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะสอดคล้องตามปัจจัยการสร้าง ความพอเพียงการศึกษาความสัมพันธ์ของความพอเพียงของนักศึกษาในจังหวัดสุรินทร์เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อให้ได้ตัวแปรที่แสดงความสัมพันธ์ของความพอเพียงตามทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง อันจะนำไปสู่การจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีความพอเพียง และเป็นกำลังสำคัญใน

การพัฒนาประเทศชาติสู่ความยั่งยืนต่อไป

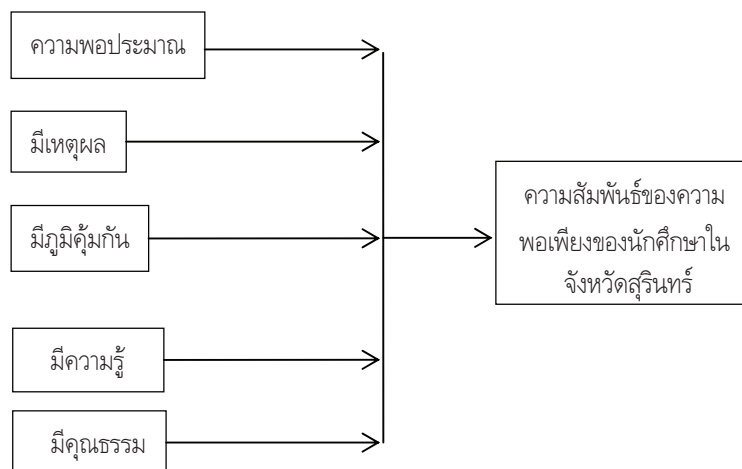
วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความพอเพียงของนักศึกษาในจังหวัดสุรินทร์

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้การวิจัยนี้จัดทำในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ โดยทำการศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานวิทยาเขตสุรินทร์ระหว่างสัปดาห์ที่ 4 ของเดือนธันวาคม 2554 และ สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม 2555 ทั้งนี้ กรอบแนวคิดเชิงเนื้อหาได้แสดงไว้ในแผนภาพที่ 1 ดังนี้

ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง : 3 ท่วง 2 เงื่อนไข

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลง

ต่างๆ (มูลนิธิชัยพัฒนา, 2555)เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล

รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดีพระราชดำรัสข้างต้นแสดงให้เห็นว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักดีว่า การศึกษาของเยาวชนนั้นเป็นพื้นฐานอันสำคัญของประเทศชาติ ดังนั้น สถาบันการศึกษาทุกระดับจึงควรตระหนักถึงการที่สำคัญในการสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพออกสู่สังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันอุดมศึกษาที่มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตผู้ซึ่งจะเป็นกำลังและแรงงานที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ สถาบันอุดมศึกษาจึงควรผลิตบัณฑิตที่มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความเป็นพลเมือง และมีความพอเพียงในการดำรงชีวิต

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวข้องกับปรัชญาการดำรงชีวิตตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง และคุณลักษณะของความพอเพียง เพื่อให้ได้คุณลักษณะและพฤติกรรมของบุคคลที่ปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสามารถสรุปคุณลักษณะได้ 3 ช่วง 2 เงื่อนไข กล่าวคือ บุคคลที่ดำเนินชีวิตตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียงจะต้องมีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน มีความรู้ และมีคุณธรรม (สุเมธ ตันติเวชกุล, 2542) การศึกษาครั้งนี้ได้หยาบยักคุณลักษณะ 3 ช่วง 2 เงื่อนไขข้างต้น มาศึกษาเปรียบเทียบกับคุณลักษณะของนักศึกษาใน 2 มหาวิทยาลัยในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ โดยกำหนดให้ความพอประมาณ ประกอบด้วย การบริหารค่าใช้จ่าย การใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น และการเลือกใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมได้อย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ ความมีเหตุผล ประกอบด้วย การเลือกใช้ของที่เหมาะสมกับสถานะของตน การเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพ และการตัดสินใจเลือกใช้ของได้ตามวัตถุประสงค์ การมีภูมิคุ้มกัน ประกอบด้วย การเตรียมพร้อม

เพื่อรับผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การวางแผนในการดำเนินชีวิต และการปรับตัวให้เข้ากับสภาพเศรษฐกิจและสังคม การมีความรู้ ประกอบด้วย การนำความรู้ไปใช้ในการเลือกซื้อสินค้า การเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ ตลอดเวลา และการประยุกต์ใช้ความรู้กับชีวิตประจำวัน และการมีคุณธรรม ประกอบด้วย การหารายได้อย่างสุจริต การซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น และการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของความพอเพียงของนักศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ จึงมุ่งเน้นทำการศึกษาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะความพอเพียงของนักศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ดังกล่าว อันจะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาได้อย่างถูกต้อง ทำให้เกิดการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตรที่มุ่งสร้างเสริมความพอเพียงให้แก่นักศึกษา เมื่อนักศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะพอเพียงที่เอื้ออำนวยต่อการประสบความสำเร็จในอาชีพการทำงานแล้ว ย่อมทำให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ ส่งผลให้จำนวนแรงงานที่ยากจนลดจำนวนลงได้อย่างเป็นรูปธรรม

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 11,533 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ทำให้ได้ตัวอย่าง จำนวน 1,170 คน และทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

3. เครื่องมือการวิจัย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ข้อความในแบบสอบถามเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้ตอบตามกรอบทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง แบบสอบถามได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยมีค่า IOC เท่ากับ 0.96 และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงสถิติ (Reliability Statistics) ได้ค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างสัปดาห์ที่ 4 ของเดือนธันวาคม 2554 และ สัปดาห์ที่ 1 ของเดือนมกราคม 2555 และได้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 1,157 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.89

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยของตัวแปรคุณลักษณะแต่ละด้านของความฉลาด จากนั้นวิเคราะห์ถดถอยพหุ (สู่วิมลิตรภานันท์, 2553) โดยทดสอบตัวแปรที่ละตัวกับตัวแปรอื่น ๆ ที่เหลือ คัดเลือกเฉพาะตัวแปรที่มีค่า $p < 0.01$ ค่า tolerance

ไม่น้อยกว่า 0.10 ค่า VIF ไม่มากกว่า 10 และค่า R ไม่น้อยกว่า 0.5 สุดท้ายนำค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Beta) ของตัวแปรที่ใช้คำนวณแต่ละตัวที่ผ่านเกณฑ์ข้างต้น มาสร้างแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ แสดงไว้ในตารางที่ 1- 5 และแผนภาพที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ของความพอประมาณ

ตัวแปรพยากรณ์ (X)	Unstandardized		Standardized		t	Sig.	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients				Statistics	
	B	SE	Beta				Tolerance	VIF
(ตัวแปรตาม:ความพอประมาณ)	0.88	0.13			6.66	0.00**		
ความมีเหตุผล	0.42	0.03	0.39		13.47	0.00**	0.67	1.49
การมีภูมิคุ้มกัน	0.24	0.03	0.22		7.06	0.00**	0.57	1.76
การมีความรู้	0.05	0.04	0.05		1.51	0.13	0.56	1.79
การมีคุณธรรม	0.02	0.03	0.02		0.76	0.45	0.74	1.35

หมายเหตุ * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, $R = 0.58$, Adjusted = 0.34

ตารางที่ 1 ความพอประมาณ (Y) มีความสัมพันธ์กับความพอเพียงด้านอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่า R เท่ากับ 0.58 เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ตามลำดับ พบว่า

ตัวแปรพยากรณ์ (X) ของความพอประมาณ ได้แก่ ความมีเหตุผล (Beta = 0.39) และการมีภูมิคุ้มกัน (Beta = 0.22) อย่างไรก็ตามความพอประมาณมิได้มีความสัมพันธ์กับการมีความรู้และการมีคุณธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ของควมมีเหตุผล

ตัวแปรพยากรณ์ (X)	Unstandardized		Standardized		t	Sig.	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients				Statistics	
	B	SE	Beta				Tolerance	VIF
(ตัวแปรตาม:ความมีเหตุผล)	0.71	0.12			6.15	0.00**		
ความพอประมาณ	0.32	0.02	0.35		13.47	0.00**	0.76	1.31
การมีภูมิคุ้มกัน	0.20	0.03	0.20		6.68	0.00**	0.57	1.76
การมีความรู้	0.17	0.03	0.17		5.61	0.00**	0.57	1.75
การมีคุณธรรม	0.12	0.02	0.13		5.06	0.00**	0.76	1.32

หมายเหตุ * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, $R = 0.65$, Adjusted = 0.42

ตารางที่ 2 ควมมีเหตุผล (Y) มีความสัมพันธ์กับควมพอเพียงด้านอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่า R เท่ากับ 0.65 เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ตามลำดับ พบว่า ตัวแปร

พยากรณ์ (X) ของควมมีเหตุผล ได้แก่ ควมพอประมาณ (Beta = 0.35) การมีภูมิคุ้มกัน (Beta = 0.20) การมีความรู้ (Beta = 0.17) และการมีคุณธรรม (Beta = 0.13)

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ของการมีภูมิคุ้มกัน

ตัวแปรพยากรณ์ (X)	Unstandardized		Standardized		t	Sig.	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients				Statistics	
	B	SE	Beta				Tolerance	VIF
(ตัวแปรตาม:การมีภูมิคุ้มกัน)	0.47	0.11			4.11	0.00**		
การมีความรู้	0.42	0.03	0.40		14.94	0.00**	0.66	1.50
ควมมีเหตุผล	0.19	0.03	0.19		6.68	0.00**	0.60	1.66
ควมพอประมาณ	0.17	0.02	0.19		7.06	0.00**	0.69	1.45
การมีคุณธรรม	0.08	0.02	0.09		3.41	0.00**	0.75	1.34

หมายเหตุ * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, $R = 0.67$, Adjusted = 0.45

ตารางที่ 3 การมีภูมิคุ้มกัน (Y) มีความสัมพันธ์กับควมพอเพียงด้านอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่า R เท่ากับ 0.67 เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ตามลำดับ พบว่า ตัวแปร

พยากรณ์ (X) ของการมีภูมิคุ้มกัน ได้แก่ การมีความรู้ (Beta = 0.40) ควมมีเหตุผล (Beta = 0.19) ควมพอประมาณ (Beta = 0.19) และการมีคุณธรรม (Beta = 0.09)

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ของการมีความรู้

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized		Standardized	t	Sig.	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients			Statistics	
	B	SE	Beta			Tolerance	VIF
(ตัวแปรตาม:การมีความรู้)	0.78	0.11		7.24	0.00*		
การมีภูมิคุ้มกัน	0.39	0.03	0.41	14.94	0.00**	0.65	1.53
การมีคุณธรรม	0.21	0.02	0.23	9.39	0.00**	0.80	1.26
ความมีเหตุผล	0.15	0.03	0.16	5.61	0.00**	0.60	1.67
ความพอประมาณ	0.04	0.02	0.04	1.51	0.13	0.66	1.51

หมายเหตุ * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, $R = 0.67$, Adjusted = 0.44

ตารางที่ 4 การมีความรู้ (Y) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กับการมีภูมิคุ้มกัน การมีคุณธรรมและความมีเหตุผล แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความพอประมาณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ ความสัมพันธ์นี้มีค่า R เท่ากับ 0.67

เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ตามลำดับ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ (X) ของการมีความรู้ ได้แก่ การมีภูมิคุ้มกัน (Beta = 0.41) การมีคุณธรรม (Beta = 0.23) และความมีเหตุผล (Beta = 0.16)

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ของการมีคุณธรรม

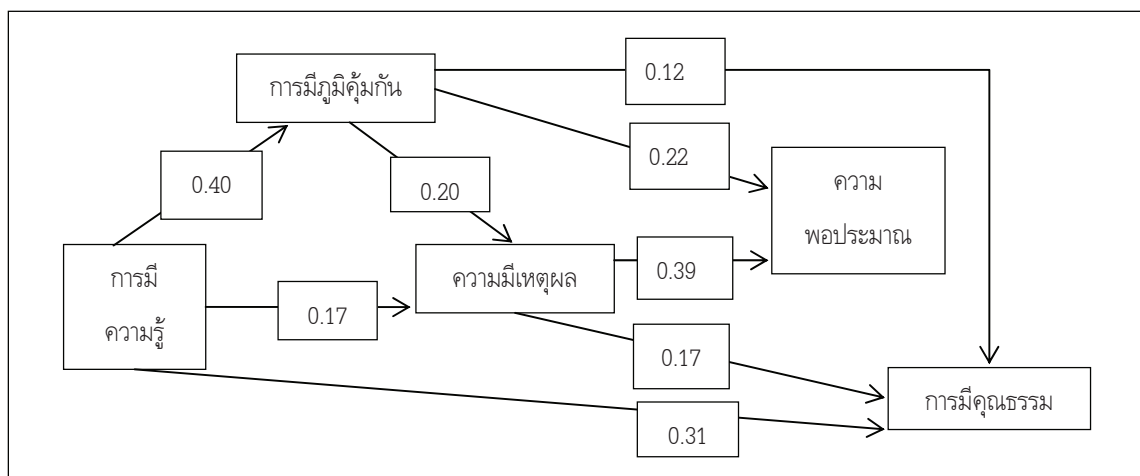
ตัวแปรพยากรณ์ (X)	Unstandardized		Standardized		t	Sig.	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients				Statistics	
	B	SE	Beta				Tolerance	VIF
(ตัวแปรตาม:การมีคุณธรรม)	1.69	0.13			13.04	0.00**		
การมีความรู้	0.34	0.04	0.31		9.39	0.00**	0.60	1.67
ความมีเหตุผล	0.18	0.03	0.17		5.06	0.00**	0.59	1.68
การมีภูมิคุ้มกัน	0.12	0.04	0.12		3.41	0.00**	0.55	1.81
ความพอประมาณ	0.02	0.03	0.02		0.76	0.45	0.66	1.51

หมายเหตุ * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, $R = 0.51$, Adjusted = 0.26

ตารางที่ 5 การมีคุณธรรม (Y) มีความสัมพันธ์กับความพอเพียงด้านอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่า R เท่ากับ 0.51 เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ตามลำดับ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ (X) ของการมีคุณธรรม ได้แก่ การมีความรู้ (Beta = 0.31) ความมีเหตุผล (Beta = 0.17) และการมีภูมิคุ้มกัน (Beta

= 0.12) อย่างไรก็ตาม การมีคุณธรรมมิได้มีความสัมพันธ์กับความพอประมาณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อค้นพบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของความพอเพียง สามารถนำมาสร้างเป็นเส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้คำนวณค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Beta) ดังแผนภาพความสัมพันธ์ที่ 2 ได้ดังนี้

แผนภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ของความพอเพียง

แผนภาพที่ 2 ความพอเพียงมีความสัมพันธ์กัน โดยสามารถจำแนกได้ 4 ประการ ได้แก่ ประการที่ 1 การมีความรู้เป็นตัวแปรพยากรณ์ของการมีภูมิคุ้มกัน ($Beta = 0.40$) การมีคุณธรรม ($Beta = 0.31$) และความมีเหตุผล ($Beta = 0.17$) ประการที่ 2 การมีภูมิคุ้มกันเป็นตัวแปรพยากรณ์ของความพอประมาณ ($Beta = 0.22$) ความเหตุผล ($Beta = 0.20$) และการมีคุณธรรม ($Beta = 0.12$) ประการที่ 3 ความมีเหตุผลเป็นตัวแปรพยากรณ์ของความพอประมาณ ($Beta = 0.39$) และการมีคุณธรรม ($Beta = 0.17$) และประการที่ 4 ความพอประมาณและการมีคุณธรรมเป็นผลของความพอเพียงด้านอื่น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลดังนี้

การมีความรู้เป็นตัวแปรพยากรณ์ของการมีภูมิคุ้มกัน การมีคุณธรรมและความมีเหตุผลแต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความพอประมาณ สอดคล้องกับสภาพความจริงในสังคมไทยที่คนมีความรู้จะเป็นหนี้สินได้เพราะไม่พอประมาณตน แต่หากใช้ความมีเหตุผลประกอบด้วย จะช่วยให้บุคคลเหล่านั้นเป็นผู้รู้ประมาณ อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบว่า ความพอประมาณและการมีคุณธรรมต่างเป็นผลของความพอเพียงด้านอื่น ๆ จึงทำให้ได้ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะพอเพียง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มพอประมาณ และกลุ่มการมีคุณธรรม ซึ่งทั้งสองต่างมีรากฐานมาจากการมีความรู้ การมีภูมิคุ้มกัน และความมีเหตุผล แตกต่างจากทฤษฎีเศรษฐกิจพอ

เพียงที่กล่าวว่า คุณลักษณะของความพอเพียง 3 ประการคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี และมีเงื่อนไขของความพอเพียง 2 ประการ คือ ความรู้ และคุณธรรม (สุเมธ ตันติเวชกุล, 2542) เมื่อสรุปจากข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ จึงกล่าวได้ว่า คุณลักษณะความพอเพียงมี 2 ประการ คือ ความพอประมาณ และการมีคุณธรรม โดยมีเงื่อนไข 3 ประการ คือ การมีความรู้ การมีภูมิคุ้มกัน และความมีเหตุผล กล่าวคือ เมื่อนักศึกษามีคุณลักษณะ 3 ประการ ได้แก่ การมีความรู้ การมีภูมิคุ้มกัน และการมีเหตุผล นักศึกษาจึงจะแสดงคุณลักษณะความพอประมาณ และการมีคุณธรรม ซึ่งอธิบายได้ว่านักศึกษามีความรู้โดยนำความรู้ไปใช้ในการเลือกซื้อสินค้า การเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ ตลอดเวลา และการประยุกต์ใช้ความรู้กับชีวิตประจำวัน นักศึกษามีภูมิคุ้มกันโดยการเตรียมพร้อมเพื่อรับผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การวางแผนในการดำเนินชีวิต และการปรับตัวให้เข้ากับสภาพเศรษฐกิจและสังคม และนักศึกษามีเหตุผลโดยการเลือกซื้อของที่เหมาะสมกับสถานะของตน การเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพ และการตัดสินใจเลือกซื้อของได้ตามวัตถุประสงค์ เมื่อนักศึกษามีคุณลักษณะข้างต้น นักศึกษาจึงมีความพอประมาณ คือ สามารถบริหารค่าใช้จ่าย ใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น และเลือกใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมได้อย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ และหรือนักศึกษาจึงมีคุณธรรม คือ ทนทานได้อย่างสุจริต ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ จะเห็นได้ว่า ข้อค้นพบนี้ได้อธิบายพัฒนาการความพอเพียงของนักศึกษาเป็นลำดับขั้นตอน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปดังนี้

ตัวแปรของความพอเพียงมีความสัมพันธ์กัน โดยสามารถจำแนกได้ 4 ประการ ได้แก่ ประการที่ 1 การมีความรู้เป็นตัวแปรพยากรณ์ของการมีภูมิคุ้มกัน ($Beta = 0.40$) การมีคุณธรรม ($Beta = 0.31$) และความมีเหตุผล ($Beta = 0.17$) ประการที่ 2 การมีภูมิคุ้มกันเป็นตัวแปรพยากรณ์ของความพอประมาณ ($Beta = 0.22$) ความเหตุผล ($Beta = 0.20$) และการมีคุณธรรม ($Beta = 0.12$) ประการที่ 3 ความมีเหตุผลเป็นตัวแปรพยากรณ์ของความพอประมาณ ($Beta = 0.39$) และการมีคุณธรรม ($Beta = 0.17$) และประการที่ 4 ความพอประมาณและการมีคุณธรรมเป็นผลของความพอเพียงด้านอื่น

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อค้นพบเกี่ยวกับพัฒนาการของคุณลักษณะความพอเพียง แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของนักศึกษาตามลำดับชั้น ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการสร้างเสริมคุณลักษณะความพอเพียงเหล่านี้ให้นักศึกษา

ข้อค้นพบเกี่ยวกับรายการคุณลักษณะความพอเพียงทั้ง 5 ด้านนั้น มหาวิทยาลัยควรใช้เป็นตัวชี้วัดพื้นฐานในการประเมินคุณภาพนักศึกษาในทุกรายวิชา เพื่อสร้างคุณลักษณะเหล่านี้ให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษา

ข้อค้นพบเกี่ยวกับรายการคุณลักษณะความพอเพียงทั้ง 5 ด้านนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรบรรจุคุณลักษณะเหล่านี้เป็นผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาและควรบรรจุไว้เป็นเป้าหมายคุณลักษณะของคนไทยในแผนการศึกษาแห่งชาติ

เอกสารอ้างอิง

- มูลนิธิชัยพัฒนา. (2555). **เศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิชัยพัฒนา.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2542). **เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ**. การสัมมนาวิชาการประจำปี 2542. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- สุวิมล ตีรพานนท์. (2553). **การวิเคราะห์ตัวแปรพหุในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.